

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ І МЕТОДИКИ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ**

**МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В
СПЕЦІАЛЬНИХ МЕДИЧНИХ ГРУПАХ**

(назва навчальної дисципліни)

**ПРОГРАМА
дисципліни спеціалізації**

підготовки бакалаврів

(рівень вищої освіти)

галузь знань 01 Освіта

(шифр і назва напрямку)

спеціальності 014 Середня освіта

(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація: Фізична культура

Навчальна програма з дисципліни «Методика викладання фізичного виховання в спеціальних медичних групах» для студентів спеціалізації «Фізична культура» за спеціальністю 014 Середня освіта

VII с. (денна форма навчання), IX с. (заочна форма навчання)

Розробник: викл., Назаркевич Л. І.

Навчальна програма затверджена на засіданні кафедри теорії і методики фізичної культури

Протокол від “30” серпня 2018 року № 1

Завідувач кафедри теорії і методики фізичної культури

(підпис)

(Боднар І.Р.)

(прізвище та ініціали)

Навчальна програма затверджена на засіданні Ради факультету ПО; ФП та ЗО

Протокол від. “___” _____ 20__ року № ___

Голова _____

(підпис)

(_____)

(прізвище та ініціали)

© Назаркевич Л.І., 2018 рік

© ЛДУФК, 2018 рік

Програма вивчення навчальної дисципліни «Методика викладання фізичного виховання в спеціальних медичних групах» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальності 014 Середня освіта.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є педагогічна діяльність вчителя фізичної культури; теоретико-методичні основи фізичного виховання школярів; організація навчального процесу з фізичного виховання в ЗОШ зі школярами СМГ; методика занять зі школярами з різними захворюваннями. **Міждисциплінарні зв'язки:** теорія і методика фізичного виховання, анатомія, фізіологія, біохімія, педагогіка, психологія та ін.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

Змістовний модуль 1. Теоретико-організаційні основи фізичного виховання школярів у спеціальній медичній групі.

Змістовний модуль 2. Урок фізичної культури з учнями СМГ.

Змістовний модуль 3. Організаційно-методичні особливості позаурочних занять з учнями СМГ. Планування, облік і контроль у фізичному вихованні учнів СМГ.

Змістовний модуль 4. Особливості методики фізичного виховання учнів СМГ з різними захворюваннями.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Методика викладання фізичного виховання в спеціальних медичних групах» є закріплення знань загальних теоретико-методичних основ фізичного виховання школярів та засвоєння методичних і організаційних особливостей фізичного виховання учнів, які за станом здоров'я скеровані до спеціальних медичних груп.

1.2. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати: сучасний стан і перспективи удосконалення ФВ учнів СМГ; сучасні теоретико-методичні підходи щодо змісту і організації ФВ в ЗОШ; завдання, принципи і функції ФВ учнів СМГ; критерії поділу учнів СМГ на групи і підгрупи для занять з ФВ; особливості побудови і методики уроку ФК і позаурочних форм ФВ учнів СМГ; сучасні підходи у плануванні, обліку і контролю у ФВ учнів СМГ; особливості методики занять з ФВ для учнів з різними захворюваннями; рекомендовані і протипоказані їм засоби ФВ.

вміти: планувати, організовувати і здійснювати процес ФВ зі школярами, які за станом здоров'я скеровані до СМГ в умовах ЗОШ; організувати і провести урок ФК, різні позаурочні форми ФВ, вести облік і контроль; оволодіти нетрадиційними методиками, що сприяють ліквідації або стійкій компенсації порушень з боку органів і систем, викликаних тим чи іншим захворюванням, сприяють загартуванню, різнобічному фізичному розвитку, формуванню знань, вмінь та навичок, звички та потреби в заняттях фізичними вправами.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин / 3 кредити ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1

Змістовний модуль 1. Теоретико-організаційні основи фізичного виховання школярів у спеціальній медичній групі.

Тема 1. Сучасний стан і перспективи удосконалення фізичного виховання учнів у спеціальній медичній групі. Завдання, принципи, функції фізичного виховання учнів спеціальній медичній групі.

Характеристика стану здоров'я та фізичного розвитку учнів спеціальній медичній групі. Анатомо-фізіологічна характеристика. Педагогічна характеристика. Завдання фізичного виховання учнів з відхиленнями в стані здоров'я. Принципи фізичного виховання. Функції фізичного виховання учнів спеціальній медичній групі.

Тема 2. Організація навчального процесу у ЗОШ з учнями спеціальній медичній групі.

Організація процесу фізичного виховання учнів з послабленим здоров'ям у загальноосвітніх школах. Поділ школярів на групи здоров'я. Поділ школярів на медичні групи. Комплектування підгруп спеціальній медичній групі.

Тема 3. Характеристика засобів і методів фізичного виховання учнів спеціальній медичній групі.

Характеристика допоміжних засобів фізичного виховання учнів спеціальній медичній групі. Природні фактори. Гігієнічні чинники. Гігієнічні вимоги до організації режиму дня. Характеристика фізичних вправ у фізичному вихованні дітей спеціальній медичній групі. Методи фізичного виховання. Сучасні підходи у застосуванні засобів фізичного виховання учнів спеціальній медичній групі.

Змістовний модуль 2. Урок фізичної культури з учнями СМГ.

Тема 4. Урок фізичної культури з учнями СМГ (організаційні та методичні особливості).

Вимоги до уроку фізичної культури в СМГ. Побудова і методика уроку. Загальна і моторна щільність уроку. Інтенсивність фізичних навантажень. Дозування фізичного навантаження. Особливості методики розвитку фізичних якостей.

МОДУЛЬ 2

Змістовний модуль 3. Організаційно-методичні особливості позаурочних занять з учнями СМГ. Планування, облік і контроль у фізичному вихованні учнів СМГ.

Тема 5. Особливості методики позаурочних занять учнів спеціальної медичної групи.

Додаткові уроки фізичної культури. Фізкультурні заходи в режимі дня школи (гімнастика до уроків, фізкультхвилинки і фізкультпаузи на уроках, рухливі ігри на перерві). Організаційно-методичні особливості самостійних (індивідуальних) занять: ранкова (гігієнічна) гімнастика та виконання домашнього завдання з фізичної культури.

Тема 6. Планування, облік і контроль у фізичному вихованні учнів СМГ.

Програма з фізичної культури для учнів СМГ. Періоди фізичного виховання учнів СМГ. Контрольні заходи. Лікарсько-педагогічні спостереження. Самоконтроль.

Змістовний модуль 4. Особливості методики фізичного виховання учнів СМГ з різними захворюваннями

Тема 7. Особливості методики фізичного виховання учнів СМГ з різними захворюваннями

Терміни допуску учнів до занять у спеціальній медичній групі. Особливості методики занять з фізичного виховання учнів з серцево-судинними захворюваннями. Методичні особливості занять при захворюваннях органів травлення. Особливості методики при захворюваннях залоз внутрішньої секреції і розладах обміну речовин. Особливості методики фізичного виховання з учнями, які страждають нервово-психічними захворюваннями. Організація і методика занять з учнями, які мають порушення зору. Фізичне виховання з учнями, які мають вади постави. Методика занять зі учнями з пошкодженнями опорно-рухового апарату.

3. Рекомендована література

Основна:

1. Боднар І. Інтегративне фізичне виховання школярів різних медичних груп: монографія / Іванна Боднар. – Л.: ЛДУФК, 2014. – 316 с. ISBN 978-966-2328-74-5

2. Боднар І. Р. Теорія, методика та організація фізичного виховання учнів у спеціальній медичній групі : навч. посіб. / І. Р. Боднар. – Л. : ЛДУФК, 2013. – 170 с.

3. Боднар І. Теорія, методика і організація фізичного виховання учнів спеціальної медичної групи / І. Боднар. – Навч. –метод. посіб. – Львів, Українські технології. – 2005. – 48 с.

4. Програми з фізичної культури для спеціальної медичної групи 1–4 класів загальноосвітніх навчальних закладів / Майєр В.І., Дерев'янку В.В., - 2008.

5. Програми з фізичної культури для спеціальної медичної групи 5-9 класів // Майєр В.І., Дерев'янку В.В., - 2008.

6. Програма для основної і спеціальної медичних груп загальноосвітніх навчальних закладів. Фізична культура. 5-12 класи. // Зубалій М. Д. , Дерев'янку В. В., Лакіза М. М., Шегімага В. Ф., Майєр В. І. – К. : Ранок, 2006. – 128 с.

7. Програма для основної і спеціальної медичних груп загальноосвітніх навчальних закладів. Фізична культура. 1-4 класи. // Зубалій М. Д. , Дерев'янку В. В. , Лакіза М. М. , Шегімага В. Ф. , Майєр В. І. – К. : Ранок, 2006. – 128 с.

8. Полатайко Ю. О. Фізичне виховання школярів у спеціальних медичних групах / Ю. О. Полатайко. – Івано-Франківськ: Плай, 2004. – 161 с.

9. Язловецький В. С. Фізичне виховання учнів з відхиленнями в стані здоров'я / В. С. Язловецький. – Навч. пос. – Кіровоград: РВВ КДПУ імені В. Винниченка, 2004. – 352 с.

Допоміжна:

1. Арєф'єв В. Г. Фізична культура в школі (молодому спеціалісту): Навч. Пос. для студентів навчальних закладів II – IV рівнів акредитації / В. Г. Арєф'єв, А. Г. Єдинак. – Кам'янець-Подільський : Абетка–НОВА, 2001. – 384 с.

2. Булич Э. Г. Физическое воспитание в специальных медицинских группах: Учеб. пособие для техникумов / Э. Г. Булич. – М. : Высш. шк., 1986. – 255 с.

3. Дубогай О. Д. Фізичне виховання студентів, віднесених за станом здоров'я до спеціальної медичної групи / О. Д. Дубогай, В. В. Завацький, В. П.Короп. – Луцьк : Надстир'я, 1996. – 222 с.

4. Мурза В. П. Фізичні вправи і здоров'я / В. П. Мурза. – К. : Здоров'я, 1991. – 256 с.

5. Наявко І. І. Організація і методика проведення занять та самостійної роботи з фізичного виховання зі студентами спеціальних медичних груп : навч. пос. / укл. : І. І.Наявко, В. М. Завійська, В. В. Іваночко [та ін.] –Львів : Видавництво Львівської комерційної академії, 2008. – 130 с.

6. Фізична культура : програма для учнів загальноосвіт. навч. закл. 5–12 класи / авт. Операйло С. І. [та ін.]. – К. : Перун, 2005. – 112 с.

7. Тарасенко М. Н. Физическое воспитание учащихся техникумов в специальных медицинских группах / М. Н. Тарасенко, З. М. Керзнер, А. О. Степанов.– Учеб.– метод. пособ. – М. : Высш. шк. , 1978. – 176 с.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та семінарських занять в усній та письмовій формах.

1. Опитування.
 2. Перевірка завдань для самостійної роботи.
 3. Перевірка матеріалів самопідготовки.
 4. Виконання завдань практичних занять.
- Підсумковий контроль** – іспит (VIII семестр – денна форма навчання).

Екзаменаційні вимоги

1. Комплектування підгруп для занять з фізичного виховання у загальноосвітніх школах.
2. Завдання, засоби, методичні особливості вступної та підготовчої частин уроку в спеціальній медичній групі.
3. Методичні прийоми для зниження функціонального навантаження на серцевий м'яз у підготовчому періоді фізичного виховання.
4. Способи організації процесу фізичного виховання зі СМГ у загальноосвітній школі.
5. Зміст навчальної програми з фізичної культури для спеціальної медичної групи.
6. Методичні рекомендації для зниження функціонального навантаження на судини у підготовчому періоді фізичного виховання.
7. Критерії комплектування медичних груп для занять з фізичного виховання у загальноосвітніх школах.
8. Характеристика засобів, методів фізичного виховання учнів СМГ.
9. Особливості методики занять з учнями, які страждають на підвищений артеріальний тиск.
10. Особливості фізичного і психічного розвитку, фізичної підготовленості і захворюваності учнів спеціальної медичної групи.
11. Характеристика періодів фізичного виховання учнів спеціальної медичної групи.
12. Загальні риси методики фізичного виховання учнів, які страждають на захворювання органів дихання.
13. Сучасні проблеми фізичного виховання учнів СМГ.
14. Характеристика організаційних форм фізичного виховання учнів спеціальної медичної групи у загальноосвітніх закладах
15. Загальні риси методики фізичного виховання учнів підгрупи "Б" спеціальної медичної групи.
16. Сучасні проблеми фізичного виховання у СМГ
17. Розвиток фізичних якостей у дітей спеціальної медичної групи.
18. Особливості методики фізичного виховання учнів з порушеннями постави.
19. Функції педагогічного процесу фізичного виховання учнів СМГ.
20. Організація і методика самостійних занять учнів спеціальної медичної групи.
21. Особливості методики фізичного виховання учнів з порушеннями зору.
22. Завдання фізичного виховання учнів СМГ

23. Особливості обліку та оцінювання учнів спеціальної медичної групи у процесі фізичного виховання.
24. Особливості методики фізичного виховання учнів з неврозами.
25. Принципи фізичного виховання учнів СМГ.
26. Контроль і самоконтроль у фізичному вихованні учнів спеціальної медичної групи.
27. Особливості методики фізичного виховання із захворюваннями органів травлення.
28. Комплектування медичних груп для занять з фізичного виховання у загальноосвітніх школах.
29. Задачі, засоби, методичні особливості основної та заключної частин уроку фізичної культури з учнями спеціальної медичної групи.
30. Загальні риси методики занять з фізичної культури з учнями, які страждають на хвороби серця.
31. Характеристика сучасних проблем фізичного виховання учнів СМГ.
32. Задачі, засоби, методичні особливості основної і заключної частин уроку фізичної культури для учнів спеціальної медичної групи.
33. Особливості методики фізичного виховання учнів з порушеннями зору.
34. Вплив фізичних вправ на організм дитини з послабленим здоров'ям.
35. Організація і методика фізкультурних занять в режимі навчального дня з дітьми спеціальної медичної групи.
36. Загальні риси методики фізичного виховання учнів підгрупи «Б» СМГ.
37. Характеристика фізичного, психічного розвитку, фізичної підготовленості і захворюваності учнів спеціальної медичної групи.
38. Організація і методика масових фізкультурно-оздоровчих заходів з дітьми спеціальної медичної групи.
39. Організаційно-методичні особливості уроку фізичної культури з дітьми підгрупи «В» СМГ.
40. Особливості методики проведення гартувальних заходів в СМГ.
41. Організація і методика самостійних (індивідуальних і групових) занять фізичними вправами учнів спеціальної медичної групи.
42. Загальні риси методики уроків фізичної культури з учнями, які страждають на хвороби серця.
43. Класифікація і характеристика фізичних вправ, що застосовуються у фізичному вихованні учнів спеціальної медичної групи.
44. Методичні і організаційні особливості уроку фізичної культури у спеціальній медичній групі.
45. Загальні риси методики фізичного виховання учнів, які страждають на захворювання органів дихання.
46. Загальна і моторна щільність уроку фізичної культури в спеціальній медичній групі.
47. Способи регулювання фізичного навантаження під час занять у спеціальній медичній групі.
48. Методичні рекомендації для зниження функціонального навантаження на судини у підготовчому періоді фізичного виховання.
49. Принципи фізичного виховання учнів СМГ.
50. Характеристика навчальної програми з фізичної культури для учнів

спеціальної медичної групи.

51. Організаційно-методичні особливості уроку фізичної культури з дітьми підгрупи "В" спеціальної медичної групи.
52. Комплектування підгруп спеціальної медичної групи.
53. Відмінності програмного матеріалу для учнів СМГ.
54. Особливості методики фізичного виховання учнів із захворюваннями органів травлення.
55. Особливості дозування фізичного навантаження в СМГ.
56. Вимоги до уроку фізичної культури спеціальної медичної групи (за Г.І.Погадаєвим, 2000).
57. Особливості методики фізичного виховання учнів із невротами.
58. Способи організації процесу фізичного виховання зі СМГ у загальноосвітніх школах.
59. Задачі, засоби, методичні особливості підготовчої і вступної частин уроку фізичної культури для учнів спеціальної медичної групи .
60. Особливості методики фізичного виховання учнів з порушеннями постави.